

1.1. Үндэсний бичгийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний төрөл, жагсаалт, шаардлага

Хүснэгт 1. Үндэсний бичгийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний товчоо (нэр төрлөөр)

№	Хэрэглэгдэхүүний төрөл	Нийтлэг ангилал	Тоо							Нийт
			VI анги	VII анги	VIII анги	IX анги	X анги	XI анги	XII анги	
1	Хэвлэмэл материал	1	1	1	1	1	1	1	1	8
2	Биет үзүүлэн	3				1	1	1	1	7
3	Зурагт үзүүлэн	1 (Хэл зүйн багц)	7	3	2	2	2	-	1	18
4	Дижитал үзүүлэн		-	-	-	1	5	3	1	10
Нийт		5	8	4	3	5	9	5	4	43

Хүснэгт 2. Үндэсний бичиг (VI-XII анги)-ийн нийтлэг хэрэглэх сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, нэмэлт шаардлага, тоо хэмжээ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл бүтээгдэхүүн				
1.1	Ном	Толь бичиг Кирилл бичгээр бичсэн үгсийг үндэсний бичгээр хэрхэн зөв бичих дүрмийн толь бичиг	Товхимолын формат, хуудасны хэмжээ, үсгийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт “Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална.	Ангид 10
2. Биет үзүүлэн				
2.1	Монгол гэр (дээвэр, туурга, бүрээс, бүслүүр ...) -ийн иж бүрдэл макет	Монгол гэр орон сууцтай холбоотой үг хэллэг эзэмших, гэр барих, буулгах, ачих гэх мэт үйлийг дэс дарааллын дагуу хийх	Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, бодит гэрийг юугаар хийдэг тэр материалаар хийсэн байна. Жишээ нь: мод, сур, эсгий, даавуугаар хийх Гэр барих, буулгах дэс дараалал бүхий заавар, зурагтай байна.	2 хүүхдийн дунд 1
2.2	Таван хошуу мал, түүний тоног хэрэглэлийн багц (Эмээл, хазаар, ногт, чөдөр, бурантаг ...) иж бүрдэл	Таван хошуу мал, түүний тоног хэрэгслийн нэр, үг хэллэг эзэмших, эмээллэх хазаарлах, чөдөрлөх ... гэх мэт үйл хийх	Эрүүл ахуйн шаардлагыг хангасан, малын тоног хэрэгслийг бодитоор хийдэг материалаар хийсэн байна. Жишээ нь: тоног хэрэгслийг мод, сур, эсгийгээр хийх Чөдөрлөх, хазаарлах ... зэрэг үйлийг	2 хүүхдийн дунд 1

			хийх заавар, зурагтай байна.	
2.3	Монголчуудын уламжлалт тоглоом наадгайн багц (Хонин холбоо, Богцны уяа, Хос дөрөө холбох/салгах, Аргамжнаас биеэ салгах, Тэмээн тушаа, Есөн нүх, Бөгж нийлүүлэх)	Тоглоом наадгайг тоглож сурах, үг хэллэгийг эзэмших	Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан мод, сур, яс зэргээр хийсэн байна. Тоглох заавартай байна.	2 хүүхдийн дунд 1
3. Зурагт үзүүлэн				
3.1	Хэл зүйн багц үзүүлэн (Урт, хос эгшгийн бүтэц, Нэр үг, үйл үгийн нөхцөл, дагавар дүрэм)	Урт, хос эгшгийн бүтэц, нэр үг, үйл үгийн нөхцөл, дагавар, дүрэм	<p>Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна.</p> <p>Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай.</p> <p>Үсгийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Urga, үсгийн хэмжээ хэт бага, өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх</p> <p>Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна.</p> <p>Дизайн: Товч гарчигтай, үзүүлэнгийн баруун доод буланд хүрэх үр дүнг тусгасан байна. Жишээ нь: Нэр, үйл үгийн нөхцөл, дагаврыг дүрмийн дагуу зөв бичиж чаддаг болно. Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн арын зүүн дээд буланд бичнэ. Үүнд: Үзүүлэнгийн нэр: Хэл зүйн багц үзүүлэн</p>	Ангид 1

			<p>Үзүүлэнгийн дугаар: Багцын дэс дугаар хэчнээн үзүүлэн байх тоо тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-3-1 (1 дүгээр багц үзүүлэнд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн) гэх мэтээр бичих</p> <p>Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь заавал бүрнэ.</p>	
--	--	--	---	--

Хүснэгт 3. Үндэсний бичиг (VI анги)-ийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, шаардлага, тоо хэмжээ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, материал, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл бүтээгдэхүүн				
1.1	Товхимол (Хэрэглэгдэхүүний нэр: Унших эх №1)	Үндэсний бичгээр бичсэн хүүхдийн амьдралд ойр ААЗ-ын (сургаал, зүйр цэцэн, мэргэн үг, оньсого, өвөрмөц хэвшмэл хэллэг ...) богино хэлбэр (4-16 мөрөөс хэтрэхгүй)	Товхимолын формат, хуудасны хэмжээ, үсгийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт “Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална. Агуулга, арга зүйг боловсруулахдаа “Бага, дунд боловсролын хэвлэмэл сурах бичигт тавих шаардлага MNS 5418:2008-ыг баримтална Нурууг зөөлөн утсаар оёж цавуугаар наасан байна.	Хүүхэд бүрт
2. Зурагт үзүүлэн				

2.1	Цагаан толгойн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Үндсэн болон туслах зурлага, №1)	Үндэсний бичгийн үндсэн болон туслах зурлага, зарим үсэг (ц, ж, с, р, х, д, е)-ийг үндэсний бичгээр бичих дарааллыг сумаар үзүүлсэн дармал, бичмэл хэлбэртэй байна.	Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд	Ангид 1
2.2	Цагаан толгойн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Цагаан толгойн үсэг, №2)	Цагаан толгойн үсгийг үгийн эхэн, дунд, адагт орсон хэлбэрээр эгшиг, гийгүүлэгч тус тусад нь дармалаар бичих, Ойролцоо бичигддэг гийгүүлэгч үсгийн ялгааг харуулахуйц байдлаар үсгийг зэрэгцүүлэн юм уу дараалуулан харуулсан байдлаар бичих (л, м; с, ш; ц, ч гэх мэт)	харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай. Үсгийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Urga, үсгийн хэмжээ хэт бага, өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх, Өнгө: Хэт хурц тод байхаас зайлсхийх Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь бүрж болно.	
2.3	Цагаан толгойн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Ye №3)	Цагаан толгойн гийгүүлэгч үсгийг эгшиг үсгээр амилуулах Анхаарах зүйл нь: Адил төстэй бичдэг гийгүүлэгч (хэ, гэ ...)-ийг кирилл бичгээр ялган харуулсан байх	Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна. Дизайн: Товч гарчигтай, үзүүлэнгийн баруун доод буланд хүрэх үр дүнг товч тусгасан байна. Жишээ нь: Зурлагын дагуу бичиж чаддаг болно. Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн ард бичнэ. Үзүүлэнгийн дугаар: Зүүн дээд буланд багцын дэс дугаар · хэчнээн үзүүлэн байх тоо · тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-	

			3-1 (1 дүгээр багц үзүүлэнд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн)	
2.4	Хэл зүйн багц (Урт, хос эгшгийн бүтэц)	Урт, хос эгшгийн бүтэц	Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай.	Ангид 1
2.5	Хэл зүйн багц үзүүлэн: (Үзүүлэнгийн нэр: Нэр үгийн олон тоо, тийн ялгал, хамаатуулах нөхцөл №1)	Нэр үгийн олон тоо, тийн ялгал, хамаатуулах нөхцөлийг кирилл болон үндэсний бичгээр бичсэн байна. Дүрмийн тайлбарыг кириллээр бичсэн байна.	Үсгийн төрөл: Үсгийн төрлүүдийг өөрийн зохиомжийн дагуу шийдэх боломжтой. Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна.	Ангид 1
2.6	Хэл зүйн багц үзүүлэн: (Үзүүлэнгийн нэр: Хатуу, зөөлөн дэвсгэр үсэг №2)	Хатуу зөөлөн дэвсгэр үсгийг кирилл монгол бичгээр ялгарч харагдахаар, зохиомол үгийн үсгийн дарааллаар, үгийн дунд адагт дэвсгэрлэж ордог хэлбэрээр бичсэн байна.	Дизайн: Товч гарчигтай, үзүүлэнгийн баруун доод буланд хүрэх үр дүнг тусгасан байна. Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн ард бичнэ. Үзүүлэнгийн дугаар: Зүүн дээд буланд багцын дэс дугаар · хэчнээн үзүүлэн байх тоо · тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-3-1 (1 дүгээр багц үзүүлэнд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн)	Ангид 1
2.7	Үгсийн сангийн багц үзүүлэн: (Үзүүлэнгийн нэр: 1-10 хүртэлх тоо №1)	Араб тоо болон үндэсний бичгийн тоог тоогоор болон үсгээр хэрхэн бичдэгийг харалдаа харгалзуулсан байдлаар бичсэн байна.(Жишээ нь: араб тоо – үндэсний бичгийн тоо – үндэсний бичгээр үсгээр бичсэн байна)	Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт	Ангид 1

			хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь заавал бүрнэ.	
--	--	--	--	--

Хүснэгт 41. Үндэсний бичиг (VII анги)-ийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, шаардлага, тоо хэмжээ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл материал				
1.1	Товхимол (Хэрэглэгдэхүүний нэр: Унших эх №2)	Хүүхдийн өдөр тутмын амьдралтай холбоотой ААЗ-ын богино хэлбэр (сургаал, оньсого, өвөрмөц хэвшмэл хэллэг ... гэх мэт) уран зохиолын болон уран зохиолын бус богино х үндэсний бичгийн дармал бичмэл хэлбэрээр бичигдсэн байна. Зөв амьдрах ухаарал, харилцааны зөв хэм хэмжээ, ёс суртахууны зөв ойлголттой болоход нөлөөлөхүйц, байгаль хүрээлэн буй орчинд эерэг хандах үзэл тусгагдсан байна.	Товхимолын формат, хуудасны хэмжээ, үсгийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт “Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална. Харин агуулга, арга зүйг боловсруулахдаа “Бага, дунд боловсролын хэвлэмэл сурах бичигт тавих шаардлага MNS 5418:2008-ыг баримтална Нурууг зөөлөн утсаар оёж цавуугаар наасан байна.	Хүүхэд бүрд 1
2. Зурагт үзүүлэн				
2.1	Хэл зүйн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Үйл үгийн цагаар төгсгөх, биеэр төгсгөх нөхцөл №3)	Үйл үгийн цагаар болон биеэр төгсгөх нөхцөл Жишээ нь: Гурван хэсэгтэй хэвтээ хүснэгт байж болно. Хамгийн дээд талын хэсэгт “Үйлийн цагаар төгсгөх нөхцөл” гэж гарчгийг кириллээр бичнэ. Дунд хэсэгт -лаа ⁴ , -в, -жээ, -чээ, -на ⁴ болон биеэр төгсгөх нөхцөлийг кириллээр бичнэ.	Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай. Үсгийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Uрга, үсгийн хэмжээ хэт бага,	Ангид 1

		Хамгийн доод талын хэсэгт монгол бичгээр нөхцөлүүдийг бичсэн байж болно.	өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна. Дизайн: Товч гарчигтай, үзүүлэнгийн баруун доод буланд хүрэх үр дүнг тусгасан байна. Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн ард бичнэ. Үзүүлэнгийн дугаар: Зүүн дээд буланд багцын дэс дугаар · хэчнээн үзүүлэн байх тоо · тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-3-1 (1 дүгээр багц үзүүлдэнд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн) Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь заавал бүрнэ.	
2.2	Хэл зүйн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Холбох эгшгийн дүрэм №4)	Холбох эгшгийн дүрэм		Ангид 1
2.3	Үгсийн сангийн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Дуудлага ижил бичлэг өөр үг, №2)	Хүүхдийн амьдралд түгээмэл хэрэглэгддэг дуудлага, бичлэг зөрүүтэй үгийн карт	Дуудлага ижил бичлэг өөр үгс	Хүүхэд бүрд

Хүснэгт 5. Үндэсний бичиг (VIII анги)-ийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, шаардлага, тоо хэмжээ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл материал				
1.1	Товхимол (Хэрэглэгдэхүүний нэр: Унших эх №3)	Нүүдэлчин монголчуудын зан суртахуун, уламжлалт	Товхимолын формат, хуудасны хэмжээ, үгсийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт	Хүүхэд бүрд 1

		<p>өв соёл, сэтгэлгээ суурин иргэншилтэй улс үндэстний зан заншил сэтгэлгээнээс ялгарах онцлог, давуу талыг товойлгон харуулсан агуулгатай, уламжлал, өв соёлоороо бахархах, хайрлах, хамгаалах санаа агуулсан байна. Үндэсний зан заншил 50%, сэтгэлгээний онцлог 50% тэнцвэртэй тусгагдсан, үндэсний бичгийн дармал, бичмэл, бийрэн бичлэгээр бичсэн байна. Байгаль хүрээлэн буй орчинд хандаж байсан уламжлал, түүний шалтгаан, үр дагавар, үр нөлөөний талаарх мэдлэг, эерэг хандлага, үзэл санаа тусгагдсан</p>	<p>“Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална. Харин агуулга, арга зүйг боловсруулахдаа “Бага, дунд боловсролын хэвлэмэл сурах бичигт тавих шаардлага MNS 5418:2008-ыг баримтална. Нурууг зөөлөн утсаар оёж цавуугаар наасан байна.</p>	
2. Зурагт үзүүлэн				2
2.1	<p>Хэл зүйн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Хувилгагч, эс хувилгагч залгавар №5)</p>	<p>Хувилгагч, эс хувилгагч залгавар</p>	<p>Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай. Үсгийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Urga, үсгийн хэмжээ хэт бага, өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх, Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна.</p>	<p>Ангид 1</p>
2.2	<p>Хэл зүйн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Үйл үгийн хэв, байдлын нөхцөл №6)</p>	<p>Үйл үгийн хэв, байдлын нөхцөл</p>	<p>Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай. Үсгийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Urga, үсгийн хэмжээ хэт бага, өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх, Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна.</p>	<p>Ангид 1</p>

		<p>Дизайн: Товч гарчигтай, үзүүлэнгийн баруун доод буланд хүрэх үр дүнг тусгасан байна. Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн ард бичнэ. Үзүүлэнгийн дугаар: Зүүн дээд буланд багцын дэс дугаар · хэчнээн үзүүлэн байх тоо · тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-3-1 (1 дүгээр багц үзүүлдэнд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн)</p> <p>Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь заавал бүрнэ.</p>	
--	--	---	--

Хүснэгт 2. Үндэсний бичиг (IX анги)-ийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, шаардлага, тоо
ХЭМЖЭЭ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл материал				
1.1	Товхимол (Хэрэглэгдэхүүний нэр: Унших эх №4)	Түүх, соёл, өв уламжлалыг товойлгон харуулсан агуулга бүхий эх 33%, 34%, 33% харьцаатай байна. Үндэсний бичгийн дармал, бичмэл, бийр, хичээнгүй бичгийн хэлбэрээр бичсэн ААЗ, уран зохиолын болон уран зохиолын бус эх байна. Түүх, соёл, өв уламжлалаар бахархах,	Товхимолын формат, хуудасны хэмжээ, үсгийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт “Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална. Харин агуулга, арга зүйг боловсруулахдаа “Бага, дунд боловсролын хэвлэмэл сурах бичигт тавих шаардлага MNS 5418:2008-ыг баримтална	Хүүхэд бүрд 1

		хайрлах, хамгаалах үзэл санаатай байна.	Нурууг зөөлөн утсаар оёж цавуугаар наасан байна.	
2. Зурагт үзүүлэн				2
2.1	Үгсийн сангийн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Бийрээр бичих аргачлал №3)	Бийрээр бичих арга, аргачлал	Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай. Үсгийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Urga, үсгийн хэмжээ хэт бага, өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх. Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна. Дизайн: Товч гарчигтай, гарчгийг кирилл бичгээр бичнэ. үзүүлэнгийн баруун доод буланд хүрэх үр дүнг тусгасан байна. Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн ард бичнэ. Үзүүлэнгийн дугаар: Зүүн дээд буланд багцын дэс дугаар хэчнээн үзүүлэн байх тоо тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-3-1 (1 дүгээр багц үзүүлэнд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн) Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт	Ангид 1
2.2	Хэл зүйн багц үзүүлэн: (Үзүүлэнгийн нэр: Нэр, үйл үг бүтээх дагавар №7)	“Нэр үгээс нэр үг үүсгэх дагавар”, “Нэр үгээс тэмдэг нэр үүсгэх дагавар”, “Үйл үгээс нэр үг үүсгэх дагавар”, “Үйл үгээс тэмдэг нэр үүсгэх дагавар”, “Дайвар үгээс үйл үг үүсгэх дагавар”		Ангид 1 (Ханын үзүүлэн)

			хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь заавал бүрнэ.	
3. Биет үзүүлэн				
3.1	Бийрээр бичих иж бүрдэл (бийр, хар бэх, гуаш, янтай)	Бийрээр бичихэд ашиглана.	Бийрний хэмжээ, бийрний үсний өтгөн шингэн нь бийрээр уран бичихэд боломжийн байна.	Хүүхэд бүрийн тоогоор
Дижитал үзүүлэн /сонсох, харах .../				
4.1	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Монголчуудын уламжлалт мэдлэг №1)	Байгаль цаг агаарын үзэгдлийг хэрхэн таних арга, явагдаж буй процесс, үе шатыг харуулсан байна. Хүнсэнд хэрэглэдэг ургамлыг хэрхэн таних арга, ялгааг харуулсан байна.	Хугацаа: 3-10 минут, Дууны чанар: MP3 болон MPEG-4 AAC-ийн алийг ч хэрэглэж болно. 44100Hz давтамжтай, 16/BitRate 320kbps хурдтай Бичлэгийн чанар: 360p, 480p, 720p HD/1080 FHD сонголттой байна MP4 форматтай	Ангид 1

Хүснэгт 73. Үндэсний бичиг (Х анги)-ийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, шаардлага, тоо хэмжээ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл бүтээгдэхүүн				
1.1	Ном (Хэрэглэгдэхүүний нэр: Унших эх №5)	Үндэсний бичгийн дармал, бичмэл хэлбэрээр бичигдсэн уран зохиолын болон уран зохиолын бус эх, хорголжин бар, хулсан үзэг, бийр, урлаг үсгээр бичигдсэн үг, бичвэрүүд байна. Байгаль хамгаалах (Бэлчээр, ус, ой мод), зөв амьдрах ухаарал, харилцааны зөв хэм хэмжээ, ёс суртахууны зөв ойлголттой болоход нөлөөлөхүйц, байгаль хүрээлэн буй орчинд	Товхимолын формат, хуудасны хэмжээ, үсгийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт “Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална. Харин агуулга, арга зүйг боловсруулахдаа “Бага, дунд боловсролын хэвлэмэл сурах бичигт тавих шаардлага MNS	Хүүхэд бүрд

		ээрэг хандах агуулга, үзэл санааг тусгасан байна	5418:2008-ыг баримтална Нурууг зөөлөн утсаар оёж цавуугаар наасан байна.	
2. Зурагт үзүүлэн				
2.1	Үгсийн сангийн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Уламжлалт хэмжээс №4)	Уламжлалт урт, хүндийн хэмжээсийн ялгааг харуулсан байна. (Өртөө, саахалт, хоногийн газар, алд, дэлэм, сөөм, лан ...	Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай. Үгсийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Urga, үгсийн хэмжээ хэт бага, өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх. Материал: байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна. Дизайн: Товч гарчигтай, үзүүлэнгийн баруун доод буланд хүрэх үр дүнг тусгасан байна. Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн ард бичнэ. Үзүүлэнгийн дугаар: Зүүн дээд буланд багцын дэс дугаар · хэчнээн үзүүлэн байх тоо · тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-3-1 (1 дүгээр багц үзүүлэнд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн)	Ангид 1
2.2	Дармал, хорголжин бар, хулсан үзэг, бийрийн бичвэр, урлаг үсэг бүхий бичвэр	Дармал, хорголжин бар, хулсан үзэг, бийрийн бичвэр, урлаг үсгийн ялгааг харуулсан байна.		

			Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь заавал бүрнэ.	
3. Биет үзүүлэн				
3.1	Бийрээр бичих иж бүрдэл (бийр, хар бэх, гуаш, янтай)	Бийрээр ашиглана.	Бичихэд бийрний хэмжээ, бийрний үсний өтгөн шингэн нь бийрээр уран бичихэд боломжийн байна.	Хүүхэд бүрийн тоогоор
4. Дижитал үзүүлэн /сонсох, харах .../				
4.1	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Нүүдэлчин монголчуудын ахуй амьдрал №2)	Нүүдэлчдийн ахуй амьдралын онцлог (суурин иргэншлийн амьдралаас) давуу талуудыг харуулсан байна. (Ажил хөдөлмөрийн мэдлэг, байгаль цаг агаар, мал, амьтан ургамлыг шинжих мэдлэг ажил үйлд дагуулан сургадаг уламжлал, хүүхдийн биеэ даасан байдал, ...)	Хугацаа: 3-10 минут, Дууны чанар: MP3 болон MPEG-4 AAC-ийн алийг ч хэрэглэж болно. 44100Hz давтамжтай, 16/BitRate 320kbps хурдтай, Бичлэгийн чанар: 360p, 480p, 720p HD/1080 FHD сонголттой байна MP4 форматтай	Ангид 1
4.2	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Монголчуудын уламжлалт хоол хүнс №3)	Монголчуудын уламжлалт сүү, цагаан идээ боловсруулах, мах бэлтгэх арга, хийх технологи, үе шатыг харуулсан байна.		Ангид 1
4.3	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Монголчуудын уран баримал №4)	Сийлбэр, шуумал, хөөмөл, цутгамал, зүмбэрийн ялгаа, хийх арга, технологи, үе шатыг харуулсан байна		Ангид 1
4.4	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Уламжлалт оёдол №5)	Уламжлалт оёдлын хавах, хөвөрдөх, шаглах, хөших, сэдэх төрөл, түүний ялгаа, хийх арга, технологи, үе шат		Ангид 1
4.5	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Бэлчээр талхлагддалт, усны ширгэлтийн	Бэлчээр талхлагддалт, усны ширгэлтийн		Ангид 1

Байгаль хамгаалах №6)	процесс, шалтгаан, үе шатыг харуулсан байна.		
-----------------------	--	--	--

Хүснэгт 84. Үндэсний бичиг (ХI анги)-ийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, шаардлага, тоо хэмжээ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл материал				
1.1	Ном (Хэрэглэгдэхүүний нэр: Унших эх №6)	<p>Үндэсний бичгээр бичигдсэн эх байна. Мөн модон бар, гүйлгэн бичвэр, эвхмэл үсэг бүхий бичвэрүүд байна.</p> <p>Монгол ёс заншил (25%), хүндэтгэн харилцах харилцааны зөв хэм хэмжээ (25%), уламжлалт мэдлэг ухаан (25%), шинжлэх ухаан танин мэдэхүйн(25%) агуулга бүхий эх, тэнцвэртэй байна.</p> <p>Хүүхдийн өдөр тутмын амьдралын асуудлаас нийгэм соёлын хүрээ рүү тэлсэн залгамж холбоотой байна.</p> <p>Зөв амьдрах ухаарал, зөв харилцаа, ёс суртахууны зөв ойлголттой болоход нөлөөлөхүйц, бусдыг хүндэтгэн харилцах, байгаль хүрээлэн буй орчинд эерэг хандах үзэл санааг тусгасан байна</p>	<p>Номын формат, хуудасны хэмжээ, үсгийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт “Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална.</p> <p>Харин агуулга, арга зүйг боловсруулахдаа “Бага, дунд боловсролын хэвлэмэл сурах бичигт тавих шаардлага MNS 5418:2008-ыг баримтална</p> <p>Нурууг зөөлөн утсаар оёж цавуугаар наасан байна.</p>	Хүүхэд бүрд
2. Дижитал үзүүлэн /сонсох, харах .../				
2.1	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Монгол ёс заншил №7)	Үүссэн шалтгаан, учир утга, хийх зан үйл, бэлтгэх арга зэргийн процесс, үе шат, бэлгэдэл, цээрийн утга учир	Хугацаа: 3-10 минут, Дууны чанар: MP3 болон MPEG-4 AAC-ийн алийг ч хэрэглэж болно.	Ангид 1
2.2	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр:	Хэлний ба хэлний бус эерэг, сөрөг харилцааны хүнд үзүүлэх нөлөөлөл, үр	44100Hz давтамжтай, 16/BitRate 320kbps хурдтай, Бичлэгийн	Ангид 1

	Эерэг сөрөг харилцаа №8)	дүн, үр дагаврыг жүжиглэн харуулсан, судалгааг харуулсан тайлбартай байна.	чанар: 360р, 480р, 720р HD/1080 FHD сонголттой байна MP4 форматтай	
2.3	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: ШУ · танин мэдэхүй №9)	Дижитал эрин дэх шинжлэх ухааны нээлт, түүний ашиглалт, үр дүн, ирээдүйн төлвийг харуулсан байна.		Ангид 1
3. Биет үзүүлэн				
3.1	Бийрээр бичих иж бүрдэл (бийр, хар бэх, гуаш, янтай)	Бийрээр бичихэд ашиглана.	Бийрний хэмжээ, бийрний үсний өтгөн шингэн нь бийрээр уран бичихэд боломжийн байна.	Хүүхэд бүрийн тоогоор

Хүснэгт 95. Үндэсний бичиг (XII анги)-ийн сургалтын хэрэглэгдэхүүний жагсаалт, шаардлага, тоо хэмжээ

№	Хэрэглэгдэхүүний нэр	Хэрэглэгдэхүүний агуулга	Хэрэглэгдэхүүнд тавигдах шаардлага /хэмжээ, холбогдох стандарт, бусад/	Тоо хэмжээ
1. Хэвлэмэл материал				
1.1	Ном (Хэрэглэгдэхүүний нэр: Унших эх №7)	<p>Үндэсний бичгээр бичигдсэн байна.</p> <p>Агуулга нь: Доорх агуулгууд тэнцвэртэй тусгагдсан байна.</p> <p>1. Монголчуудын түүхэндээ зохиож хэрэглэж байсан үсэг бичгийн гарал үүсэл, зохиогдох болсон шалтгаан, монголчуудын зохиосон бичиг үсэг бусад ямар ямар улс орны бичиг үсэгт нөлөөлж байсан, дэлхийн хүн төрөлхтний оюуны соёлд ямар хувь нэмэр оруулсан,</p> <p>2. Монгол болон гадаад улс орны өв соёлын ижил болон ялгаатай талыг харуулсан харьцуулж</p>	<p>Номын формат, хуудасны хэмжээ, үсгийн хэмжээ, бүтэц зэрэгт “Хэвлэмэл бүтээгдэхүүнд тавих шаардлага 1 дүгээр хэсэг: Ном товхимол” MNS 5553-1:2005 стандартыг баримтална.</p> <p>Агуулга, арга зүйг боловсруулахдаа “Бага, дунд боловсролын хэвлэмэл сурах бичигт тавих шаардлага MNS 5418:2008-ыг баримтална</p> <p>Нурууг зөөлөн утсаар оёж цавуугаар наасан байна.</p>	Хүүхэд бүрд

		<p>болохуйц агуулга бүхий эх, 3. Монголчуудын бэлгэдэх ёс, ахуй, ажил хөдөлмөр, уламжлалт мэдлэг, чадварыг товойлгон харуулсан агуулга бүхий эх байна. Үзэл санаа нь: Уламжлал соёлоороо бахархах, хайрлах, хамгаалах, хөгжүүлэх, зөв амьдрах ухаарал, ёс суртахууны зөв ойлголттой болоход нөлөөлөхүйц, хүрээлэн буй орчны хүн, юм, байгаль орчинд эерэг хандах</p>			
2. Зурагт үзүүлэн					
2.1	<p>Үгсийн сангийн багц үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Дөрвөлжин, тод, соёмбо, вагиндраа үгсийн ялгаа №5)</p>	<p>Дөрвөлжин, тод, соёмбо, вагиндраа үгсийн ялгааг сургаал үгэн дээр харуулсан байна. Жишээ нь: Зөвхөн нэг сургаал үгийг дөрвөлжин, тод, соёмбо, вагиндраа үсгээр бичсэн байна.</p>	<p>Бие даан сурч чадахуйц системтэй схемчлэн харуулсан байна. Хэмжээ: Зурагт хуудасны зориулалт, хэрэглээнээс хамаарч хэмжээг тодорхойлно. Хэрэв хананд байрлуулах бол хүүхдэд харагдах байдлыг тооцохыг анхаараарай. Үгсийн төрөл: CMs Ulaanbaatar, CMs Urga, үгсийн хэмжээ хэт бага, өнгө бүдэг байхаас зайлсхийх. Өнгө: Хурц тод өнгө байхаас зайлсхийх Материал: Байгаль, цаг уурын нөлөөлөлд тэсвэртэй, хүүхдийн эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөгүй байна. Дизайн: Товч гарчигтай, үзүүлэнгийн баруун доод буланд</p>		<p>Ханын үзүүлэн Ангид 1</p>

			<p>хүрэх үр дүнг тусгасан байна.</p> <p>Үзүүлэнгийн нэр, дугаарыг үзүүлэнгийн ард бичнэ.</p> <p>Үзүүлэнгийн дугаар: Зүүн дээд буланд багцын дэс дугаар хэчнээн үзүүлэн байх тоо тухайн үзүүлэнгийн дугаар хамтдаа бичигдсэн байна. Жишээ нь: Б.№1-3-1 (1 дүгээр багц үзүүлд 3 ширхэг үзүүлэнтэй, 1 дүгээр үзүүлэн) гэх мэт</p> <p>Хэвлэсний дараах боловсруулалт: Зурагт хуудасны зориулалт болон хаана байрлуулахаас хамаарч гадуур нь заавал бүрнэ.</p>		
3. Биет үзүүлэн					
3.1	Бийрээр бичих иж бүрдэл (бийр, хар бэх, гуаш, янтай)	Бийрээр ашиглана.	Бичихэд	Бийрний хэмжээ, бийрний үсний өтгөн шингэн нь бийрээр уран бичихэд боломжийн байна.	Хүүхэд бүрийн тоогоор
4. Дижитал үзүүлэн /сонсох, харах .../					
4.1	Дижитал үзүүлэн (Үзүүлэнгийн нэр: Монголчуудын түүхэндээ зохиож хэрэглэж байсан бичиг үсэг №10)	Монголчуудын түүхэндээ зохиож байсан бичиг үсгүүд, зохиогдох болсон түүхэн нөхцөл, шалтгаан, бусад улс орны бичиг үсэгт нөлөөлсөн нөлөөлөл		<p>Хугацаа: 3-10 минут,</p> <p>Дууны чанар: MP3 болон MPEG-4 AAC-ийн алийг ч хэрэглэж болно.</p> <p>44100Hz давтамжтай, 16/BitRate 320kbps хурдтай</p> <p>Бичлэгийн чанар: 360p, 480p, 720p HD/1080 FHD сонголттой байна</p> <p>MP4 форматтай</p>	Ангид 1